

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Tertium argumentum ex defectu medij in quo scientia media suum
objectum cognoscat

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

dependet, aut mensuratur à rebus, quantum ad veritatem & certitudinem quia non terminatur ad illa immediate, & independenter à quocunque medio increato prius cognito, sed ea cognoscit in decreto permissivo quantum ad id, quod in illis defectus & privationis est; & in decreto positivo concurrendi ad illorum entitatem, quantum ad id, quod in eis est entitatis, actualitatis, & bonitatis transcendentalis, ut supra fuisse declaravimus. Unde ab hoc duplici decreto dependet & mensuratur certitudo & infallibilitas divinæ præsentia respectu peccatorum; non autem ab ipsa veritate & futuritione objecti immediate in se cogniti.

Disp. 4.
art. 6.

64. Dices rursus cum Falso: Prius ratione res habet esse in se, quam sit intelligibilis & scibilis, cum veritas, quæ res sit scibilis, ut passio entis, & subjectum omne sit prius, saltem naturæ, suæ passionis: Ergo prius ratione res attingitur à Deo, ut effectus a causa, quam vi cognitionis repræsentetur.

Respondeo Antecedens esse verum respectu scientiæ creatæ, quæ speculativa est, & mensuratur à rebus; falsum vero respectu cognitionis divinæ, quæ est practica & factiva rerum, nec ab illis mensuratur, sed est earum regula & mensura.

65. Instat Falsus: Prius est in Deo ratio intelligibilis, quæ actualis intellectiois: Ergo prius est rem creatam esse intelligibilem à Deo, quam

Respondeo primò Antecedens absolute negari posse juxta communiorē sententiā, quæ naturam Dei ipsā intellectuione constituit.

Respondeo secundò, quòd etsi comparando essentiam & naturam Dei ad ejus intellectum, virtualiter distinguerentur esse intelligibile, & actus intellectum, & illud prius ratione isto existens; non tamen comparando objectum creatum ad intellectum divinum, cum tota non solum veritas, sed etiam entitas rei creatæ, ab intellectu & scientia Dei, ut ab ejus causa & mensura dependeat: unde res creatæ non sunt prius cognoscibiles, quam cognita ut possibiles, cognitione necessariā simplicis intelligentiæ; nec ut futuræ, & existentes, quam à Deo cognoscantur per scientiam visionis, juxta illud Gregorij Magni lib. 22. Moral. cap. 6. *Non existens videndo creat, & existens videndo continet. Quidquid ergo Creator non videt, essentia subsistendi caret.*

§. III.

Tertium argumentum ex defectu mediæ, in quo scientia media suum objectum cognoscat.

66. Hoc argumentum totā disputatione quartā ab articulo tertio usque ad octavum fuisse prosecutus sum, nunc breviter illud sic propono. In qualibet scientia præter rem cognitā debet admitti medium, in quo, & per quod cognoscat: At scientia mediā nullum habet medium, in quo suum objectum cognoscat: Ergo talis scientia fictitia & chimerica est. Major patet, Minor probatur. Scientia mediā non cognoscit res sub conditione futuræ in signo rationis antecedenti decretum in ideis divinis, ut docet Egidius Romanus, nec in supercomprehensione voluntatis creatæ, vel aliarum causarum contingentium, ut Molina, & Becanus existimant; nec in voluntate humana nudè sumpta, supponendo quòd sine ullo Dei concursu operari possit, ut

fomniavit Theophilus Rainaudus: nec in decreto cognito ut futuro in sequenti signo rationis, ut Suarez, & Fonseca arbitrantur; ut loco citato fuisse contra Authores illos ostendimus; nec denique in decretis ex parte subjecti absolutis, & conditionatis ex parte objecti, cum defension res scientiæ mediæ talia decreta in Deo non admittant: Sed præter illa mediā nullum aliud fingi vel excogitari potest, in quo Deus futura conditionata cognoscere possit: Ergo scientia mediā nullum habet medium, in quo suum objectum cognoscat, unde potius scientia sine mediā, quam scientia mediā dici debet.

Dices: Deum non cognoscere futura conditionata in aliquo medio, sed immediate in seipsis, & in veritate objectiva, quam habent in signo rationis antecedenti divinum decretum ex vi oppositionis contradictoriæ propositionum de futuro contingenti, quarum una in tali signo est determinatè vera, & altera determinatè falsa.

Sed contra primò: In qualibet scientia, ut dicebamus, præter rem cognitā debet admitti medium, in quo, vel per quod cognoscat: Ergo & in scientia Dei respectu futurorum contingentium: subinde quæ talis scientia non terminatur ad futura immediate in seipsis, & independenter ab omni medio cognito, sed ea in aliquo medio contemplantur: sicut scientia simplicis intelligentiæ res possibiles in medio divino & increato cognoscit, nempe in essentia divina ut in causa, ut fuisse supra ostensum est.

Secundò, Si divinus intuitus immediate, & independenter ab essentia divina prius cognita ferretur ad creaturas & ad veritatem ac futuritionem rerum contingentium, objectum specificativum intellectus divini non esset sola essentia divina, vel solum ens increatum, sed etiam ens creatum, vel ens ut sic abstractum à creato, & increato. Item Deus cognosceret creaturas sine ulla specie impæssa, vel essentia divina haberet rationem speciei intelligibilis creaturas immediate repræsentantis, quæ falsa esse, & à principiis Theologiæ penitus aliena, disputatione citatā art. 2. fuisse monstravimus. Unde cum defensores scientiæ mediæ ab hoc solido doctrinæ D. Thomæ, & Discipulorum ejus principio, Deus omnia in seipsis, & in sua essentia tanquam in causa cognoscit, recedere & peregrinari cogantur, ad tria alia falsa, vel saltem valde dubia & incerta divertunt: vel enim cum Vasque dicunt, Deum, & naturam intelligentem nullam habere speciem objecti intelligibilis, quod in doctrina peripatetica paradoxum est: vel asserunt cum Nominalibus (quod Suarez non improbabile existimat) essentiam divinam esse speciem immediate repræsentativā creaturarum, quod loco citato impugnatum est: vel tandem coguntur admittere, creaturas pertinere ad objectum primarium, & specificativum divinæ scientiæ, quod absurdissimum esse ibidem ostendimus. Unde cum scientia mediā falsis illis, ac ruinosis nitatur fundamentis, ruinam minatur, nisi novis fulciatur præsidij.

Tertiò, disp. 4. art. 4. pluribus rationibus ostendimus, futura contingentiā in signo rationis antecedente divinum decretum, non gaudere veritate objectivā determinatā, in qua possint à Deo certo cognosci, cum in tali signo, & priori rationis nullum contingens sit determinate futurum, sed in statu meræ possibilitatis, & indifferentiæ

